

УЗГОДЖЕНО

Начальник управління
освіти і науки
Запорізької обласної
державної адміністрації

УЗГОДЖЕНО

Начальник відділу освіти
Куйбишевської районної
державної адміністрації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор КЗ «Запорізький
обласний центр туризму
і краєзнавства
учнівської молоді» ЗОР

В.В. Крутько
2011 р.

Т.І. Митрофанова
2011 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про обласний зліт-змагання з пішохідного туризму серед учнівської молоді

1. Мета та завдання

- популяризація та пропаганда туризму серед учнівської молоді;
- перевірка знань і навичок з техніки пішохідного туризму, набутих на заняттях гуртків і в походах;
- підвищення рівня туристської майстерності учасників туристських змагань та безпеки проведення туристських подорожей;
- виявлення обдарованої молоді, створення умов для її розвитку, фізичного й духовного самовдосконалення;
- пропаганда активного, здорового способу життя;
- зміцнення дружніх стосунків юних туристів області;
- виховання патріотизму, поваги та бережливого ставлення до історичної спадщини рідного краю.

2. Місце та час проведення

2.1. Змагання проводиться 7-10 червня 2011 року на території Куйбишевського лісництва (їхати автобусом до станції «Куйбишеве» або потягом до станції «Комиш-Зоря», далі до ДОЗ «Росинка» за маркуванням, яке буде встановлено в день заїзду).

2.2. Командам потрібно прибути на місце проведення змагань і подати необхідну документацію у змаганнях 07 червня 2011 року до 13⁰⁰.

3. Керівництво змаганням

3.1. Загальне керівництво підготовкою та проведенням обласного зльоту - змагання з пішохідного туризму серед учнівської молоді здійснює Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації.

3.2. Відповідальність за вирішення питань щодо підготовки місця проведення змагань, забезпечення функціонування табору змагань покладається на відділ освіти Куйбишевської районної державної адміністрації.

3.3. Відповідальність за забезпечення безпосереднього проведення змагань покладається на КЗ «Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді» ЗОР (КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР) та головну суддівську колегію, затверджену КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР. Головний суддя: Котенко Анатолій Левкович, суддя III категорії, директор Олексіївської ЗОШ Куйбишевського району, тел. 097 141 76 35, (0247) 743 95.

4. Учасники зльоту-змагань

4.1. До участі в змаганнях допускаються команди загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів, збірні команди районів, учасники яких мають навички з техніки пішохідного туризму.

До участі у зльоті не допускаються команди, а також окремі учасники, що брали участь у Чемпіонаті Запорізької області з техніки пішохідного туризму серед учнівської та студентської молоді у 2011 році.

4.2. Учасники змагань поділяються на три вікові групи:

- 1999-2000 роки народження - молодша вікова група;
- 1997-1998 роки народження - середня вікова група;
- 1994-1996 роки народження - старша вікова група.

До участі у змаганнях допускаються учасники на рік молодші своєї вікової групи, але тільки за наявності спеціального дозволу лікаря.

4.3. Склад команди у кожній віковій групі 11 осіб: 8 учасників, з яких не менше двох дівчат, керівник, представник, суддя від команди, не молодший 18 років.

Команда, яка не надала суддю для суддівства, до участі у змаганнях не допускається.

4.4. Учасники змагань повинні мати особисте та командне спорядження, необхідне для проходження дистанцій та забезпечення безпеки учасників.

5. Програма змагань

5.1. Змагання проводяться відповідно до Правил змагань зі спортивного туризму, затверджених Федерацією спортивного туризму України 24.04.2008 р. і Настанов з проведення змагань з пішохідного туризму, затверджених Федерацією спортивного туризму України 27.03.2010 р.

5.2. Для всіх вікових груп змагання проводяться з видів:

- командні змагання на дистанції «Смуга перешкод» (клас дистанцій для молодшої вікової групи - I, для середньої та старшої - II);
- командні змагання зі спортивного орієнтування;
- конкурсна програма: візитна картка команди, туристська пісня, народна пісня, в'язання туристських вузлів, кип'ятіння води, надання долікарської допомоги (для середньої та старшої групи), кращий туристський побут.

5.3. Послідовність виходу команд на старт згідно з жеребкуванням.

5.4. Програма змагань:

07.06	до 13 ⁰⁰ 13 ⁰⁰ -17 ⁰⁰ 18 ⁰⁰ 19 ³⁰ 20 ⁰⁰	Заїзд команд, робота мандатної комісії Семінар суддів від команд. Урочисте відкриття змагань. Конкурс «Візитна картка команди». Нарада представників команд і головної суддівської колегії.
08.06	20 ⁰⁰	Командні змагання на дистанції «Смуга перешкод» та «Спортивне орієнтування», конкурсна програма. Конкурс «Туристська пісня» для всіх вікових груп. Нарада представників команд і головної суддівської колегії. Вечір відпочинку біля загального вогнища.
09.06	20 ⁰⁰	Командні змагання на дистанції «Смуга перешкод» та «Спортивне орієнтування», конкурсна програма. Конкурс «Народна пісня». Нарада представників команд і головної суддівської колегії. Вечір відпочинку біля загального вогнища.
10.06	10 ⁰⁰	Нагородження переможців, урочисте закриття змагань. Роз'їзд команд.

Фактична дата проходження дистанцій «Смуга перешкод» та «Спортивне орієнтування» для певних вікових груп залежить від кількості команд у кожній віковій групі і буде визначатись головною суддівською колегією після подачі іменних заявок.

Також у програмі зльоту екскурсія до філіалу Українського державного степового заповідника «Кам'яні Могили» (Розівський р-н) при наявності транспорту команди за попередніми заявками.

5.5. Головна суддівська колегія залишає за собою право вносити зміни до програми та умов проведення змагань (у бік спрощення).

6. Документація та терміни її подання

6.1. Письмове підтвердження про участь у змаганнях команд всіх вікових груп надіслати до 16 травня 2011 року на адресу КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР: 69091, м. Запоріжжя, вул. Немировича-Данченка, 46а;

тел.(факс) (0612) 224 02 71;

е-таіі: іпго_ІигсепІег@шай1.ги.

6.2. Команди, які у зазначений термін не надали попередню заявку, одержують штраф 10 балів у загальнокомандному заліку.

6.3. Іменні заявки на участь команд у змаганнях за формою додатку 1, завірені підписом та печаткою начальника рай(міськ)ВО або директора навчального закладу (позашкільного, професійно-технічного), а також **печа-**

* за умови фінансування

ткою лікувального закладу, подаються в мандатну комісію змагань у день заїзду.

Разом з іменною заявкою керівникам команд необхідно подати такі документи:

- кваліфікаційні книжки спортсменів або інший документ з фотографією (паспорт, учнівський квиток тощо), що засвідчує особу учасника, завірений підписом відповідальної особи і печаткою, що перекриває фотографію не менше ніж на третину;

- страхові поліси від нещасних випадків на всіх учасників дійсні на час проведення змагань. Умови страхування повинні передбачати страховий захист від нещасних випадків, які сталися під час занять спортом;

- медичні книжки (копії, затверджені печаткою керівника закладу) керівників команд;

- наказ по закладу щодо участі команди в змаганнях, в якому зазначено про проведення інструктажів з техніки безпеки учасників змагань (для команд КЗ «ЗОЦКУМ» ЗОР - журнал реєстрації інструктажів із гуртківцями з техніки безпеки).

6.4. Команда, яка не надала в повному обсязі вище названі документи, до участі у змаганнях не допускається.

7. Умови прийому та розміщення команд

7.1. Розміщення учасників обласного зльоту-змагань з пішохідного туризму серед учнівської молоді на території ДОЗ «Росинка» безкоштовне.

7.2. Команди-учасниці повинні мати з собою необхідне спорядження для проживання та приготування їжі в польових умовах, а також намет для зберігання харчів та тару для питної води.

7.3. Місце стоянки команд на території табору **визначається виключно комендантом** змагань. Функціонування табору команди здійснюється відповідно до затвердженого «Порядку про функціонування тимчасового наметового містечка»

8. Підведення підсумків змагань

8.1. Підсумки змагань у загальному заліку і з окремих видів програми підводяться окремо для кожної вікової групи.

8.2. У загальному заліку зльоту-змагань переможці визначаються за найменшою сумою балів, які отримали команди з видів:

- командні змагання на дистанції «Смуга перешкод»;
- командні змагання зі спортивного орієнтування.

Підсумки конкурсної програми не входять до загального заліку змагань.

При рівності результатів перевага надається команді, що має кращий результат у командних змаганнях з техніки пішохідного туризму.

Команда, яка виступила не у всіх видах програми зльоту-змагань, у загальному заліку займає місце після команд, що мають більш повний залік.

8.3. У командних змаганнях на дистанції «Смуга перешкод» переможці у молодшій та середній віковій групі визначаються за найменшою сумою часу, витраченого на проходження етапів дистанції та штрафного часу. У старшій віковій групі - за найбільшою кількістю балів, до якої входять: залишок невикористаного часу після фінішу команди (30 повних секунд - 1 бал) + ціна пройдених етапів - штрафні бали на всіх пройдених етапах.

При рівності результатів перевага надається команді, що має меншу суму штрафного часу. При рівності штрафного часу - команді, що стартувала першою.

8.4. У командних змаганнях зі спортивного орієнтування переможці визначаються за найменшою кількістю набраних балів. Команди, які не знайшли всі КП, займають місце після тих команд, які знайшли всі КП.

8.5. Загальнокомандний результат у конкурсній програмі визначається за найменшою сумою місць у п'яти конкурсах, в яких команда посіла найкращі місця (конкурс біваків - обов'язків).

Участь команд у всіх конкурсах є обов'язковою. При підведенні загальнокомандного результату в конкурсній програмі та загальному заліку змагань результати команди, яка не взяла участь у одному або кількох конкурсах, розглядаються після команд, які мають більш повний залік.

9. Нагородження переможців

9.1. Команди всіх вікових груп, які посіли I, II, III місце у загальному заліку змагань, нагороджуються грамотами, медалями, призами* КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР, керівники команд - грамотами облУОН.

9.2. Команди всіх вікових груп, які посіли I, II, III місця з окремих видів змагань та конкурсах, нагороджуються грамотами КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР.

9.3. Команди, що взяли участь у зльоті, нагороджуються дипломами відділу освіти Куйбишевської райдержадміністрації.

10. Фінансування

10.1. Витрати на організацію та проведення змагань несе КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР.

10.2. Витрати на проїзд та харчування учасників і керівників команд - за рахунок організації, що відряджає команду.

ДАНЕ ПОЛОЖЕННЯ Є ОФІЦІЙНИМ ВИКЛИКОМ НА ЗМАГАННЯ

* за умови фінансування

Додаток 2

До головної суддівської колегії
обласного зльоту-змагань
з пішохідного туризму серед
учнівської молоді

І м е н н а з а я в к а

рай(міськ)ВО просить допустити до участі
в обласному зльоті-змаганні з пішохідного туризму серед учнівської молоді ко-
манду_

(назва навчального закладу)
вікової групи в такому складі:

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові учасника	Число, місяць, рік народж.	Стать	Кваліфікація		Дозвіл лікаря на участь у зма- ганнях (підпис, печатка лікаря)
				Розряд з туризму	Досвід участі у походах	
1.						
2.						

Представник команди

(П.І.Б)

Тренер команди

(П.І.Б)

Суддя від команди_

(П.І.Б.)

Всього допущено до змагань

(прописом)

осіб

Лікар_

(підпис лікаря)

(П.І.Б. лікаря)

М.П.

медзакладу

Начальник рай(міськ)ВО
(керівник навчального закладу)

(підпис)

()

(прізвище)

М.П.

У М О В И
проведення обласного зльоту-змагань з пішохідного туризму
серед учнівської молоді
(07-10 червня 2011 р., смт. Куйбишеве)

УМОВИ ПРОХОДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЇ
«СМУГА ПЕРЕШКОД»

«Смуга перешкод» - коротка, динамічна дистанція, насичена технічними етапами, встановленими на природних та штучних перешкодах. Тактику проходження дистанції команда обирає довільно згідно схеми «Смуги перешкод», можливе лідирування.

Склад команди - 6 учасників, з яких не менше 2-х дівчат.

Одяг учасників повинний закривати лікті та коліна, взуття - спортивне, закрите. Мінімальний комплект спорядження, необхідний для проходження дистанції:

- індивідуальні системи страховки - 6 шт.;
- блокіровки - 6 шт.;
- карабіни з муфтою - 18 шт.;
- карабіни без муфти - 6 шт.;
- прусики - 6 шт.;
- рукавиці робочі - 6 пар;
- віршовка 30 і 40 м (для старшої та середньої групи).

Команда має прибути на місце старту за 10 хв. до старту для перевірки спорядження. Для використання нестандартного (саморобного) спорядження під час проходження дистанції необхідно отримати попередній дозвіл технічної комісії. У разі, якщо команда не має всього необхідного спорядження на час проходження дистанції, їй надається суддівське за попередньою заявкою.

Можливе введення контрольного часу за результатами виступу перших 3-х команд (у молодшій і середній групах).

Старша група проходить дистанцію за вибором етапів. На всю дистанцію (окрім виготовлення нош) команді виділяється 30 хвилин. За цей час команда повинна пройти максимальну кількість етапів за своїм вибором. Заявку на проходження дистанції команда подає до старту. Вона не повинна суперечити схемі всієї дистанції. Етап зараховується, якщо його пододала половина учасників. Всі етапи оцінені в певну кількість балів (ціна етапу). Максимальний штраф не може перебільшувати ціну етапу. Не застосовується принцип «без етапу» навіть якщо команда не виконала свою заявку. Лідирування дозволене, розділ команди на групи для одночасного проходження різних етапів заборонено.

Етапи дистанції

1. В'язання нош - виносний етап, виконується до основного старту з окремою фіксацією часу (для середньої та старшої груп).
2. Навісна переправа через річку.
3. Маятник.
4. Рух по купинах.
5. Переправа по вірьовці з перилами через річку.
6. Переправа через яр по колоді (для старшої і середньої групи - самонаведення перил).
7. Траверс схилу (для старшої і середньої групи - самонаведення перил).
8. Рух по жердинах.
9. Транспортування «потерпілого».

Підведення підсумків змагань на дистанції

Молодша група: час роботи на дистанції + штрафи на дистанції.

Середня група: час роботи на дистанції + час в'язання нош + штрафи на дистанції (в т.ч. при в'язанні нош).

Старша група: залишок невикористаного часу після фінішу команди переведений в бали (30 повних с. - 1 бал) + ціна пройдених етапів - штрафи на всіх зарахованих етапах.

Опис проходження етапів дистанції

1. Виготовлення нош

Виготовлення нош - виносний етап, до основного старту. Ноші команда виготовляє самостійно (для молодшої групи ноші - суддівські). Для цього надаються дві повздовжні жердини та три поперечні, два полотна, шість мотузок, дві блоківки для діагоналей та три мотузки для кріплення потерпілого до нош. Ложе робиться з полотен, мотузок і жердин. діагоналі обов'язкові. Кріплення потерпілого обов'язкове. Конструкція нош - жорстка. Зразок нош суддівська колегія виставляє за годину до старту команд. Контрольні вузли на конструкції нош допускаються повітряні, не далі 5 см від основного вузла (штраф - неправильно зав'язаний вузол). Контрольний час - 15 хв.

2. Навісна переправа через річку

На етапі має місце імітація водної перешкоди. Етап обладнано суддівською переправою та верхньою суддівською перильною страховкою з фалом та заглушеним карабіном. Довжина етапу - до 20 м. Команда проходить етап по суддівській переправі з використанням супроводжуючої мотузки. Вантаж переправляється як учасник

3. Маятник

Етап обладнано контрольними лініями на початку і в кінці етапу. Маятник організований силами суддівської колегії. Ширина перешкоди - до 4-х метрів. Перший учасник отримує перильну вірвовку від судді. Команда проходить етап з передачею вірвовки

4. Рух по купинах

Довжина етапу зі штучними купинами до 20 м.

На купини дозволяється ставати однією чи обома ногами. Пропуск купин дозволяється. Наступати на першу та останню обов'язково. При зриві учасник продовжує рух з місця зриву. Наступний учасник розпочинає рух після того, як закінчив попередній.

5. Переправа по вірвовці з перилами

Етап обладнано контрольними лініями на початку і в кінці етапу. Переправа організована силами суддівської колегії, обладнана лініями заступу. Відстань між вірвовками - до 1,5 м. Кількість окремих відрізків - 3. Перильна вірвовка закріплена жорстко. Самостраховка вусом на горизонтальних відрізках та схоплюючим на похилих відрізках. На похилому відрізку вниз використання рукавиць обов'язкове.

6. Переправа через яр по колоді

Етап обладнано колодою, перилами та петлями самостраховки. Довжина етапу - до 20 м. Переправа першого учасника по колоді здійснюється з обов'язковою командною страховкою через карабін (опору). Переправа інших учасників - по перилах, організованих командою із супроводжуючою вірвовкою. Перила повинні бути жорсткими, без провисання. Будь-які торкання учасником рельєфу нижче колоди вважається зривом.

Молодша група проходить етап по суддівській перильній вірвовці та суддівській супроводжувальній вірвовці.

7. Траверс схилу

Етап включає в себе горизонтальну ділянку з контрольними лініями початку та кінця етапу. На етапі обладнано 4 пункти кріплення карабінів для перильної вірвовки, пунктами самостраховки на початку та в кінці етапу. Перший учасник проходить на командній страховці, навішує перильну вірвовку. Останній учасник на командній страховці знімає перильну вірвовку та карабіни. Інші учасники рухаються по перилам на самостраховці «вусом». Для молодшої вікової групи перила обладнані суддями, кріплення вірвовки в проміжних пунктах - жорстке.

8. Рух по жердинах

Етап обладнано контрольними лініями на початку і в кінці етапу, 8 опорами та 6 жердинами (по числу учасників команди). Висота опор 20 см. Відстань між опорами 2-3 м. Використання жердини, як опори, не дозволяється. Етап вважається пройденим, коли всі учасники знаходяться за контрольною лінією в кінці етапу. Жердини команда може залишити на етапі. При зриві чи заступі учасник продовжує рух з місця зриву. Тактику

проходження етапу команда обирає самостійно. Жердини на початок етапу повертає суддя.

9. Транспортування потерпілого

Етап обладнано контрольними лініями на початку і в кінці етапу. Відстань для транспортування до 50 м на горизонтальному відрізку. У якості потерпілого виступає будь-який член команди. Травма у «потерпілого» - тяжка. «Потерпілий» не допомагає команді. Двоє учасників піднімають «потерпілого», а третій підводить під нього ноші. Несуть ноші не менше двох учасників команди і один учасник повинен супроводжувати ноші, контролюючи стан потерпілого (дивитися в обличчя, тримати руку на пульсі тощо).

СПОРТИВНЕ ОРІЄНТУВАННЯ НА МІСЦЕВОСТІ

Змагання командні. Склад команди - 6 учасників, з них не менше 2-х дівчат.

Інтервальний старт - згідно жеребкування.

Молодша та середня група стартують в повному складі.

Старша група стартує трійками (в кожній не менше однієї дівчини).

Спочатку стартують перші трійки всіх команд, потім другі. Результат команди визначається сумою часу обох трійок.

Інформація про місце знаходження старту та фінішу, контрольний час, порядок старту - вивішується на дошці інформації перед початком змагань.

Для самостійного перенесення дистанції з контрольної карти та подолання дистанції необхідні такі приладдя: ручка, лінійка, компас, годинник, планшет.

Довжина дистанції:

- для молодшої вікової групи - до 3 км;
- для середньої вікової групи - до 4 км;
- для старшої вікової групи - до 5 км.

Принцип проходження етапів - «Жорстке ралі». Командам надається суворо регламентований проміжок часу для проходження кожного етапу. Команди, що не з'явилися на етап у відведений проміжок часу, не допускаються до роботи (без етапу). У випадку спізнення на етап команда працює до закінчення часу, відведеного для проходження даного етапу.

Розпочинати роботу на етапі можна на всьому проміжку часу відведеного команді для проходження етапу. Починати роботу на етапі раніше встановленого часу забороняється.

Команди, що не пройшли етап (не встигла у відведений проміжок часу розпочати роботу на етапі) при визначенні місця в змаганнях зі спортивного орієнтування розміщуються після команд, що пройшли всі етапи.

Всі етапи команда проходить в повному складі.

Молодша вікова група проходить чотири етапи:

1. Орієнтування у заданому напрямі
2. Визначення азимуту
3. Визначення відстані за допомогою кроків (пар кроків)
4. Залік з топографії

Старша та середня вікова групи проходять вісім етапів:

1. Орієнтування у заданому напрямі
2. Азимутальний маршрут
3. Визначення відстані за допомогою кроків (пар кроків)
4. Залік з топографії
5. Рух по нанесеному на карті маршруту (лінії)
6. Орієнтування за вибором
7. Маркований маршрут
8. Рух за легендою

Результати змагань зі спортивного орієнтування визначаються за сумою балів взятих командою на кожному етапі. При рівності балів перевага надається команді, що стартувала раніше.

Опис проходження етапів дистанції

1. Орієнтування у заданому напрямі

Необхідно знайти КП на місцевості у тій послідовності, в якій вони зазначені у схемі дистанції, та відмітити взяття КП в контрольній картці олівцем, що знаходиться на КП. До заліку зараховуються КП взяті у визначеній послідовності. Перестановка відміток КП і відмітка зайвих є помилкою.

Ціна одного КП - 6 балів.

2. Азимутальний маршрут (молодша група визначення азимуту)

Для проходження етапу команда поділяється на пари. На старті етапу кожна пара отримує в судді на етапі завдання.

Наприклад: А 230 - 30 м

А 60 - 50 м

А 130 - 40 м

Необхідно пройти по вказаному азимуту та на вказану відстань. Кінець першого етапу є початком наступного. В кінці останнього етапу необхідно судді на місцевості вказати точку, яку команда (трійка) вважає правильним закінченням азимутального маршруту.

Допускається похибка у два метри. Кожні наступні два метри помилки - мінус 1 бал.

Молодшій віковій групі необхідно визначити азимут на вказаний предмет.

Допускається похибка до 3%. Кожен наступний % помилки - мінус 1 бал.

Ціна етапу для кожної команди (трійки) - 10 балів.

3. Визначенні відстані за допомогою кроків (пар кроків)

Команда повинна визначити ширину перешкоди і записати результат в контрольну картку. Вимілювання довжини перешкоди проходить за допомогою кроків (пар кроків) учасників.

Ціна етапу - 10 балів.

Допускається похибка до 5%. Кожен наступний % помилки - мінус 1 бал.

4. Залік по топографії

Кожна команда отримує картку із зображенням десятих топографічних знаків проти кожного стоїть декілька відповідей, одна з яких правильна. Учасники повинні в своїй картці проставити правильні відповіді. Під час роботи на етапі заборонено користуватись довідковою літературою.

Наприклад: 1-а, 2-в, 3-б . . . 10-а.

Ціна етапу - 10 балів.

Кожна помилка - мінус 1 бал.

5. Рух по нанесеному на карті маршруту (лінії)

Необхідно за нанесеною на карті лінією пройти по місцевості, взявши всі необхідні КП і відмітивши їх взяття олівцем в контрольній картці. Кількість КП на лінії учасникам невідома.

Ціна 1 КП - 6 балів.

6. Орієнтування за вибором

Команді за 5 хвилин необхідно взяти найбільшу кількість КП, відмітивши їх олівцем в контрольній картці.

Ціна кожного з КП позначена на карті, в залежності від його складності та віддаленості від місця старту.

За кожну хвилину запізнення на фініш хоча б одного з учасників команди - мінус одне КП (найдорожче).

Ціна 1 КП - 2-5 балів.

7. Маркований маршрут

Команда повинна пройти по маркуванню. При виявленні КП визначити точку його знаходження, зробивши на карті прокол голкою. На зворотній стороні карти зробити відмітку «х» олівцем, що знаходиться на КП. Кількість КП на маршруті 2-3.

При наявності декількох проколів зараховується найгірший результат.

Ціна етапу 10 балів.

Допускається похибка в 1 мм. Кожен наступний міліметр помилки - мінус 1 бал.

8. Рух за легендою

Кожна команда повинна пройти за словесним описом по місцевості та відмітити в контрольній картці знайдені КП олівцем, який знаходиться на цих КП. Кількість КП 2-3 шт.

Ціна 1 КП - 6 балів.

Після закінчення траси команда у повному складі приходить на фініш до контрольного часу і здає суддям контрольну картку, карту.

Втрата контрольної картки або карти несе за собою зняття команди.

КОНКУРСНА ПРОГРАМА

Конкурс «Візитна картка команди»

У конкурсі бере участь команда у складі від 6 до 8 учасників. В разі необхідності команда може запросити для акомпанування (без підтримки голосом) власного керівника, представника чи керівника іншої команди, або члена ГСК.

Конкурс може проводитися як у денний час, так і біля вечірнього вогнища. Кожна команда у веселій, гумористичній формі повинна представити своїх учасників, свій навчальний заклад (організацію), розкрити основні напрямки своєї туристської роботи.

Конкурс проводить старший суддя і суддівська колегія, сформована з керівників команд. Судді від команд повинні з'явитися в суддівську колегію за 30 хв. до початку конкурсу. Кожен суддя оцінює виступ всіх команд, окрім своєї.

Перед конкурсом проводиться жеребкування, у ході якого визначається послідовність виступу команд. Тривалість виступу (програми) для кожної групи до 10 хвилин.

Критерії оцінки виступу:

- 1) змістовність виступу - до 10 балів;
- 2) гумор - до 10 балів;
- 3) активність команди (виступ команди в складі від 6 до 8 учасників оцінюється однаково), реквізит та костюми - до 10 балів.

Максимальна кількість балів - 30.

За перевищення часу виступу штраф - 2 бали за кожну хвилину. Переможцями у кожній віковій групі оголошуються команди, що набрали максимальну кількість балів.

Конкурс бардівської туристської пісні

У конкурсі приймає участь команда у складі від 6 до 8 учасників.

Мета конкурсу - оцінити не якість пісні, а здатність вибрати репертуар, заспівати пісню у відповідності з тематикою і настроєм, надати задоволення слухачам, щоб і вони заспівали разом з вами.

Перед конкурсом проводиться жеребкування, у ході якого визначається послідовність виступу команд. До конкурсу допускаються виключно команди, які надали до суддівської колегії тексти пісень, де вказані назва

пісні, автор слів і музики. Перероблені естрадні та народні пісні (текст, мелодія) не вважаються бардівськими і журі не оцінюються.

Кожна команда виконує одну бардівську або авторську (авторами тексту і музики є учасники змагань чи їх керівники) пісню туристської тематики. Авторські пісні не мають переваги над бардівськими і навпаки. Дозволяється використання будь-якого акомпанементу (крім фонограм). У разі необхідності команда може запросити для акомпанування (без підтримки голосом) власного керівника, представника чи керівника іншої команди, або члена ГСК.

Перед виконанням кожна команда повинна сказати декілька слів про пісню: хто автор, чому обрали саме цю пісню, цікаві події, пов'язані в команди з цією піснею тощо (до 1 хв.).

Конкурс проводить старший суддя і суддівська колегія, сформована з керівників команд. Судді від команд повинні з'явитися в суддівську колегію за 30 хв. до початку конкурсу. Кожен суддя оцінює виступ всіх команд, окрім своєї.

Суддівська колегія оцінює загальне враження від виконання, обраний репертуар (текст пісні, ті популярність), якість співу.

Критерії оцінки виступу команд:

1) відповідність темі конкурсу, театральність, артистизм виконання - до 10 балів;

2) загальне враження (краса виконання, емоційність, проспіваність (російське слово «спетость», якість співу) - до 18 балів;

3) відомості про пісню - до 2 балів.

Максимальна кількість балів - 30.

Переможцями у кожній віковій групі оголошуються команди, що набрали максимальну кількість балів.

Конкурс народної пісні

У конкурсі бере участь команда у складі від 6 до 8 учасників.

Перед конкурсом проводиться жеребкування, у ході якого визначається послідовність виступу команд. До конкурсу допускаються команди, які надали до суддівської колегії тексти пісень.

Кожна команда виконує одну народну пісню народу, що проживає в Запорізькій області.

Дозволяється використання будь-якого акомпанементу (крім фонограм). В разі необхідності команда може запросити для акомпанування (без підтримки голосом) власного керівника, представника чи керівника іншої команди, або члена ГСК.

Перед виконанням кожна команда повинна сказати декілька слів про пісню, чому обрали саме цю пісню (до 1 хв.).

Конкурс проводить старший суддя і суддівська колегія, сформована з керівників команд. Судді від команд повинні з'явитися в суддівську коле-

гію за 30 хв. до початку конкурсу. Кожен суддя оцінює виступ всіх команд, окрім своєї.

Критерії оцінки виступу команд:

1) відповідність темі конкурсу, театральність, артистизм виконання - до 10 балів;

2) загальне враження (краса виконання, емоційність, проспіваність (російське слово «спетость», якість співу) - до 18 балів;

3) відомості про пісню - до 2 балів.

Максимальна кількість балів - 30.

Переможцями у кожній віковій групі оголошуються команди, що набрали максимальну кількість балів.

Конкурс «Кип'ятіння води»

У конкурсі приймають участь 2 учасники від команди. Одяг закриває коліна і лікті, учасники працюють біля вогнища в рукавицях та в головному уборі. Приладдя для установки котлів - командне, котли - суддівські, вода 1 літр - суддівська, однієї температури. Сірники командні, звичайні побутові, запаковані у водонепроникну упаковку. Кількість сірників у коробці не обмежена. Паливо для багаття команда забезпечує сама. Забороняється використовувати легкозаймисті речовини (бензин, керосин, сухе пальне, а також предмети, які просякнуті такими речовинами).

Перед початком конкурсу учасники передають запаковані сірники судді, який перевіряє герметичність упаковки, зануливши їх у воду на 2 хвилини. Потім повертає учасникам їхні сірники, які вони розкривають у присутності судді.

За дозволом судді учасники складають багаття на ділянці розміром 0,4^х0,4 м. Час на складання вогнища не більше 5 хв. (фіксація часу окрема, не впливає на результат).

Суддя дає команду «Підпалюй!» і включає секундомір (незалежно від того, чи готові учасники запалити багаття). Учасники повинні використовувати сірники поодиночці. За кожний сірник, окрім першого, нараховується штраф - 30 секунд, якщо всі командні сірники намокли і команда не може запалити вогнище ними - суддя надає суддівські, штраф за їх використання - 60 сек. за кожен сірник, в т.ч. перший.

Прикривати багаття від вітру сторонніми предметами (килимком, вітривка тощо) забороняється, використовувати інші предмети, окрім передбачених умовами конкурсу - заборонено.

Зараховується час від команди судді «Підпалюй!» до моменту кипіння стійким ключем одного літра води. Контрольний час конкурсу 20 хв.

Після закінчення конкурсу команда прибирає майданчик від залишків палива, надаючи чисту ділянку для наступної команди.

Переможцями оголошуються команди з найменшою сумою загального і штрафного часу.

Конкурс «Надання долікарської допомоги» (для середньої та старшої груп)

Метою проведення конкурсу є перевірка знань та вмінь команд-учасниць у наданні долікарської допомоги.

Обладнання конкурсу та матеріальне забезпечення: намет, табличка з назвою конкурсу, огорожа, секундомір, 5 широких бинтів, 5 еластичних бинтів, 2 пачки вати, шини різного розміру (мінімум три), джгут та матеріал для закрутки, марля, картки з запитаннями (містять теоретичні та практичні завдання). У судді повинна бути папка з документацією (умови проведення конкурсу, протокол конкурсу, таблиця штрафів та 2-3 чистих аркуша), 2 ручки.

Конкурс складається із теоретичної (3 завдання) та практичної (1 завдання) частини.

На час проведення конкурсу відводиться 14 хвилин (8 хвилин на теоретичну частину і 6 хвилин - на практичну).

Участь бере вся команда (6 осіб). На теоретичні питання відповідає один учасник, інші можуть доповнювати (невірні доповнення відповідно штрафуються). «Потерпілий» під час практичної частини обирається командою.

Суддівство здійснюють двоє судів, один з яких (старший) повинен мати медичну освіту (бажано лікар-травматолог або спортивний лікар). Другий суддя (секретар) займається веденням протоколу, хронометрує час конкурсу.

На початку конкурсу один учасник від команди витягує картку. З цього моменту суддею починається відлік часу, відведеного на теоретичне завдання. Команді надається 2 хвилини на підготовку, по закінченні яких команда за 6 хвилин дає відповідь на 3 теоретичних запитання. По закінченню 8 (2+6) хвилин суддя вимикає секундомір. Команда повинна давати чіткі конкретні відповіді, щоб встигнути відповісти на запитання за відведений час. На питання відповідає один учасник (за вибором команди). Відповідь на запитання надається усно. Суддя за потреби може задавати уточнюючі (але не додаткові) запитання. При наявності штрафів суддя повинен оголосити їх команді та зробити відповідні відмітки у протоколі (тобто вказати № порушення за таблицею штрафів).

Після відповіді на теоретичні запитання, виконується завдання практичної частини. Суддя вмикає секундомір, з цього моменту починається відлік часу. Матеріали для проведення практичної частини надаються команді суддями. Оцінювання суддею практичної частини відбувається після доповіді команди про готовність або у разі закінчення відведеного часу (6 хв.). Час виконання практичного завдання заноситься у протокол. Суддя може задавати уточнюючі запитання. При наявності штрафів суддя повинен оголосити їх команді та зробити відповідні відмітки у протоколі.

Оцінювання конкурсу відбувається у відповідності до таблиці штрафів.

Максимальна сума штрафу практичної частини - 3 бали;

Максимальна сума штрафу теоретичної частини - 9 балів (3 бали за кожне запитання);

Максимальна сума штрафів, що може набрати команда - 12 (тобто переможець той, в кого буде найменша сума штрафів).

Якщо сума балів у декількох команд буде однаковою, переможець визначається за додатковими показниками:

1) переможець той, хто отримав меншу кількість штрафів на практичній частині;

2) при рівності показників пункту 1) переможцем стає той, хто витратив менший час на виконання практичної частини.

Характер порушення	№	Штраф (бали)	Роз'яснення порушення
<i>1. Практична частина</i>			
<i>1.1. Шинування:</i>			
Незначна помилка	1.1	1	під шину не підкладена м'яка підкладка
	1.2	1	відсутній марлево-ватний валик, на якому фіксують кисть
	1.3	1	іммобілізація руки не закінчена її підвішуванням на косинці або бинті
	1.4	1	шина зафіксована не міцно
Суттєва помилка	1.5	3	не фіксовані суглоби, що розташовані вище і нижче місця перелому
	1.6	3	шина закоротка і кисть або стопа звисають
<i>1.2. Зупинка кровотечі</i>			
Незначна помилка	2.1	1	джгут (закрутка) накладені недостатньо сильно
	2.2	1	джгут (закрутка) накладені занадто сильно
	2.3	1	відсутність записки, де вказан час зупинки крововитоків
Суттєва помилка	2.4	3	джгут (закрутка) накладений нижче рани
<i>1.3. Накладання пов'язки «чепець»</i>			
Незначна помилка	3.1	1	пов'язка зав'язана неміцно
	3.2	1	після закриття бинтами голови пов'язка не підв'язана до нижньої щелепи
Суттєва помилка	3.3	3	незнання основних принципів накладання пов'язки «чепець»

<i>II. Теоретична частина</i>			
Незначна помилка	4.1	1	помилка (неточність) не принципового характеру, але загальні принципи відомі
Суттєва I помилка	4.2	3	незнання загальних принципів допомоги при травмі, захворюванні**

Примітки:

* необхідність наявності записки доповідатися командою усно, тобто штраф зараховується у разі, якщо команда не вказала на цю необхідність;

** «суттєва помилка» - може оцінюватися будь-яка груба помилка.

Перелік завдань:

Завдання практичної частини:

1. Закритий перелом передпліччя - накладення шини.
2. Закритий перелом кисті - накладення шини.
3. Артеріальна кровотеча кровотечі із гомілки - зупинка кровотечі.
4. Накладення пов'язки «чепець».

Теоретична частина:

1. Струс головного мозку (ознаки, допомога).
2. Розтягнення і розрив зв'язок (ознаки, допомога).
3. Вивихи (ознаки, допомога).
4. Тепловий, сонячний удар (ознаки, допомога).
5. Термічні опіки (допомога).
6. Утоплення - невідкладна допомога на березі.
7. Зупинка серця та дихання - реанімаційні заходи.
8. Харчові отруєння (загальні принципи діагностики та лікування).
9. Отруєння грибами (симптоми, профілактика, допомога).
10. Захворювання, що пов'язані з укусами комах (кліщі, сколопендри, каракурт).

Профілактика, допомога.

Суддівство спец прийому «Надання долікарської допомоги» судиться за джерелом:

А.А. Коструб. Медицииский справочник туриста. - М.: Профиздат, 1990 (Ыр://8kilalel8.ги/Book8/шед козlog/ипдех.Мт).

Конкурс в'язання туристичних вузлів.

Умови конкурсу однакові для всіх вікових груп. В конкурсі бере участь команда з 2 осіб, в якій не менше 2 дівчат. Згідно жеребкування кожен учасник отримує табличку з назвою 2 туристичних вузлів з наступного переліку :

№	Назва вузла	Кількість страховочних
---	-------------	------------------------

Вузли для зв'язування вірьовок однакового діаметру		
1.	Прямий	2
2.	Грепвайн	-
3.	Зустрічний	-
Вузли для зв'язування вірьовок різного діаметру		
4.	Академічний	2
Провідники		
5.	Провідник - вісімка	-
6.	Серединний провідник	-
Вузли для кріплення вірьовки до опори		
7.	Буліль	1
8.	Удавка	1
9.	Стремено	1
10.	Штик	1
Схоплюючі вузли		
11.	Схоплюючий	-
12.	Австрійський схоплюючий	-

Учасники в'яжуть по 2 вузла готових до застосування. Контрольний час - 2 хвилини. Секундомір зупиняється по команді капітана команди, або по завершенню контрольного часу. Зразки вузлів вивішуються за 1 годину до початку конкурсу.

Штрафи:

- за кожен не зав'язаний вузол - 90 сек;
- відсутність контрольних вузлів - 30 сек;
- перекручування вірьовок - 30 сек.

Для визначення результату команди складається час в'язання вузлів учасниками та штрафний час. Перемагає команда, що має найменшу суму часу.

Конкурс «Кращий туристський побут»

Конкурс бівуаків обов'язковий для всіх команд. Він здійснює забезпечення порядку на території зльоту-змагань, святковість, активну участь команд у змаганнях і охорону природи. Гарне оформлення бівуаку дає можливість познайомитись з роботою туристів різних районів. Конкурс бівуаків дозволяє командам проявити художній смак і фантазію при оформленні табору. Необхідно оформити табір так, щоб було видно туристську роботу (стенди з фото, стенд-газети тощо), при оформленні використати емблеми, прапори, іншу символіку. Табір повинен мати «адресу»: район, школа, назва команди. Особливо ціниться гумор, оригінальність оформлення. Треба пам'ятати, що не завжди «багато» - це добре. «Скромно и со вкусом» - девіз дизайнера.

Про початок конкурсу оголошується за 5 хвилин в будь-який час проведення зльоту. Суддівська бригада здійснює обхід таборів 2-3 рази за період зльоту, виставляючи оцінки у бальній системі. До складу суддівської бригади входять комендант, лікар, та відповідальна за масовий захід особа. Огляд проводиться в присутності представника команди.

Оцінюється: якщо помилки не виправлені - штраф 10 балів

1) У таборі повинен постійно знаходитись представник або тренер команди (відсутність обох на час перевірки - штраф 10 балів). Виключення з правила становить той випадок, коли всі учасники (діти і дорослі) відсутні на певний проміжок часу.

2) Планування туристичного табору (установка наметів з чітко позначеним обмежуючим контуром) (оцінюється один раз, МКБ - по 5 балів за кожен пункт):

- у таборі повинен бути обладнаний вхід;
- розміщення окремих об'єктів компактно (наметів, наявність намету для зберігання продуктів, запасу дров, багаття та ін.);
- установка наметів (добре натягнути (довжина не більше 1,5 м) розтяжки та кілочки не заважають переміщенню по табору);
- виконані всі вимоги правил протипожежної безпеки (відстань від наметів до багаття не менше 3 м, обладнання самого місця багаття (місце обкладене камінням, ґрунтом), місце зберігання дров розташоване не менш, ніж за 1,5 від місця вогнища;

- на території біваку є умивальник;

- наявність тентів на наметах та над господарчим блоком.

3) Інформаційно-художнє оформлення табору - до 8 балів:

- назва команди, район/місто;

- символіка оформлення табору відповідає тематиці заходу

4) Екологічний стан табору (3 бали кожне відвідування):

- тверде сміття складається у міцні мішки та виноситься у визначене для сміття місце постійно;

- використання для вогнища тільки сухостою або промислово виготовлених горілок;

- відсутність використання живих гілок для установки наметів та багаття;

- відсутність пошкодження кори та гілок дерев і кущів на місці зльоту.

5) Чистота і порядок в таборі (3 бали кожне відвідування):

- відсутність сміття на території біваку та у 10-метровій зоні навколо свого табору;

- миття посуду здійснюється у відповідності до Положення про тимчасове наметове містечко;

- чистота і порядок у наметах: складені або рівно розстелені спальні мішки, відсутність розкиданих особистих речей і командного спорядження;

- відсутні на території табору продуктів, що швидко псуються та консерви домашнього приготування.

6) Правильне зберігання взуття, одягу, посуду (3 бали кожне відвідування):

- обладнане місце для сушки одягу;
- посуд зберігається від пилу та бруду в окремих пакетах для кожного учасника;
- змінне взуття знаходиться під тентами або у пакетах.

7) За порушення правил поведінки учасниками зльоту команді нараховуються штрафні бали:

- паління на території табору - 2 бали;
- нецензурна лексика - 3 бали;
- порушення тиші після 23.00 - 3 бали.

За грубі порушення режиму дня та екологічного стану території команда буде знята зі зльоту-змагань. Рішення приймається колегіально ГСК.

Переможці конкурсу визначаються за найбільшою сумою балів. За умови рівної кількості балів перевага віддається команді яка має кращий результат за етап «Чистота і порядок у таборі». Якщо після цього переможця визначити неможливо, краще місце посідає та команда, у якої менше штрафних балів.